

Nieuwsbrief Kort bestek 16 maart 2020

Via de nieuwsbrief houdt MKB INFRA u op de hoogte van actuele zaken en ontwikkelingen binnen MKB INFRA en de branche in het algemeen

Hygiëne en omgangsvormen

CORONAVIRUS

Over maatregelen op de werkvloer en hygiëne hebben wij u vorige week in het Ledenbulletin gepresenteerd. De meest actuele inzichten en aanpassingen kunt u op de websites van het [RIVM](#) en [VNO-NCW](#) terugvinden. Uiteraard is het goed om na te denken hoe u om kunt gaan met uw persoonlijke bedrijfssituatie. Indien u zich bewust bent van de algemene richtlijnen is het voldoende om daar met gezond verstand eigen toepassing aan te geven.

Waar bij het boodschappen doen wordt geadviseerd om tenminste anderhalve meter bij andere personen vandaan te blijven, kunt u van uw medewerkers hetzelfde vragen op de werkplek of in de schaftruimte. Doe vooral ook een beroep op uw medewerkers om zich permanent bewust te blijven van omgangsvormen die het besmettingsgevaar beperken. Als u (schriftelijke) instructies over hygiëne en omgangsvormen geeft, is de werknemer gehouden deze op te volgen.

Loondoorbetaling

Het kabinet heeft gisteren de burgers onder meer geadviseerd om thuis te blijven als ze verschijnselen zoals bijvoorbeeld een lichte neusverkoudheid ertonen. Ook huisgenoten

van mensen die deze verschijnselen vertonen, wordt gevraagd thuis te blijven. Dat is onder normale omstandigheden geen reden om te verzuimen. Maar dat is het door dit kabinetsadvies wel geworden. Hier gelden dan ook de gebruikelijke loondoorbetalingsplicht en de normale procedures van de werkgever.

Er zijn voorbeelden dat werknemers niet op hun werk willen komen omdat ze bang zijn door klanten of collega's besmet te worden. Als er geen enkele reden is om hiervoor bang te zijn, probeer deze angst dan weg te nemen. Willen werknemers desondanks niet komen, zonder dat u daarmee instemt, dan geldt dat als werkweigering. U kunt dan de loonbetaling stopzetten. Waarschuw de werknemer wel dat dat de consequentie zal zijn. Als de bedrijfssituatie het toelaat, dan zou de werknemer in een dergelijke geval ook vakantie kunnen opnemen.

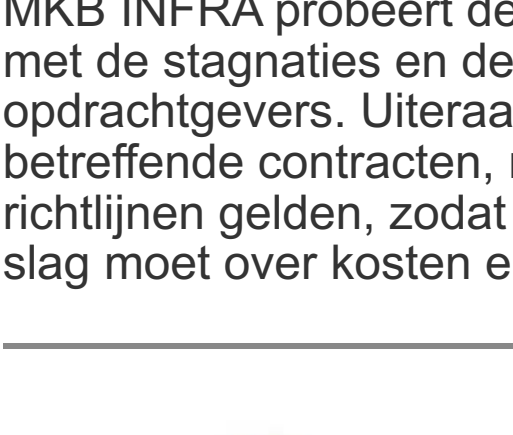
Werktijdkorting

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft het mogelijk gemaakt voor bedrijven die getroffen worden door de gevolgen van het coronavirus om gebruik te maken van werktijdkorting. Als er minstens 20 procent minder werk is - als direct gevolg van het coronavirus - kan bij [SZW een vergunning voor werktijdkorting](#) aangevraagd worden. Na verkrijgen van de vergunning kunnen WW-uitkeringen bij het UWV worden aangevraagd. De vergunning wordt voor perioden van steeds zes weken toegekend en in totaal maximaal 24 weken.

Een ontheffing voor werktijdkorting kan uitsluitend aangevraagd worden door gebruik te maken van een digitaal formulier, dat eveneens te vinden is op de website van het ministerie van SZW. Verzoeken die op een andere wijze worden ingediend worden niet in behandeling genomen.

Als bijlage moet een lijst met de medewerkers worden toegevoegd aan de hand van een formulier dat is te downloaden van dezelfde pagina.

Zie: <https://www.nieuwswsz.nl/vergunningaanvragen-voor-werktijdkorting-rondom-coronavirus/voor-de-laatste-stand-van-zaken>.

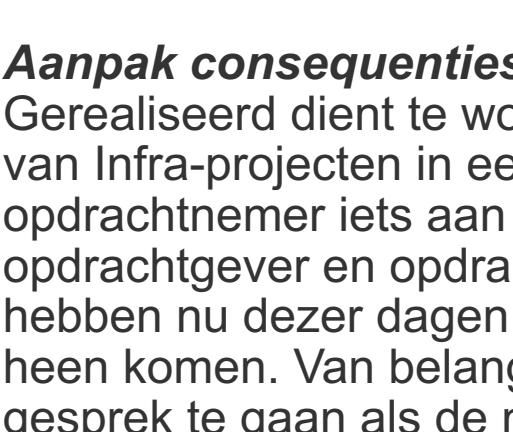

Borgstelling

Vanaf 16 maart zijn de regels voor de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) versimpeld. Hiermee kunnen mkb-bedrijven en zzp-ers met een rechtspersoon (v.o.f., bv, eenmanszaak) onder gunstiger voorwaarden geld lenen bij de bank, bijvoorbeeld om rekeningen te kunnen betalen en betalingsachterstanden weg te werken. De overheid staat voor een deel garant voor bedrijven die een lening willen afsluiten, maar aan de financier met name banken niet genoeg zekerheden kan bieden. Hierdoor kun je als ondernemer meer lenen dan je op basis van je onderpand zou krijgen. Dankzij de verruiming wordt de omvang van het borgstellingskrediet in de BMKB verhoogd van 50 naar 75 procent. Bovendien is de regeling ook toepasbaar op overbruggingskredieten en rekening courant kredieten met een looptijd tot twee jaar.

De BMKB-aanvraag loopt via de geaccrediteerde financier, veelal de bank. Een overzicht van geaccrediteerde financiers staat op de [website van RVO](#).

De BMKB is toegankelijk voor bedrijven die vallen onder de mkb-definitie. Het grootbedrijf valt hier buiten, evenals natuurlijke personen.

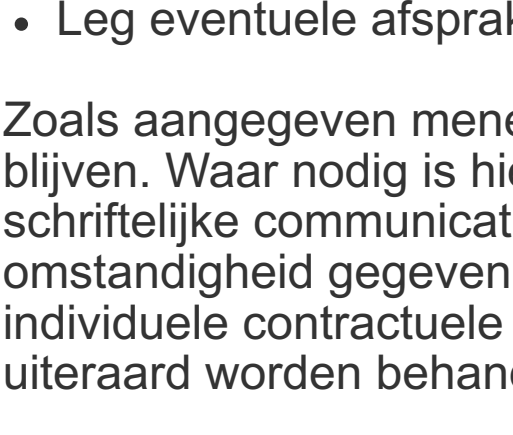
Belastingen

Om ervoor te zorgen dat ondernemers geen liquiditeitsproblemen krijgen, is er de mogelijkheid om bijzonder uitstel aan te vragen van betaling in de inkomsten-, vennootschaps-, omzet- en loonbelasting. Dit moet schriftelijk en gemotiveerd worden aangevraagd bij de Belastingdienst. Een verzuimboete voor het niet (tijdig) betalen blijft achterwege of wordt teruggedraaid. Ondernemers die een lagere winst verwachten door de coronacrisis kunnen ook een verzoek indienen voor een verlaging van de voorlopige aanslag, zodat ze meteen minder belasting gaan betalen. Kijk op de [website van de Belastingdienst](#) voor meer informatie.

Stagnatie, uitblijvende leveranties, nutsvoorzieningen

Er zijn bij het secretariaat meldingen binnengekomen van stagnaties door uitblijvende leveranties. Ook is er al een geval bekend van een nutsbedrijf dat zijn verplichtingen niet nakomt, waardoor het werk niet verder kan. MKB INFRA probeert de Rijksoverheid te bewegen richtlijnen te geven hoe met de stagnaties en de kosten daarvan kan worden om gegaan door opdrachtgevers. Uiteraard zijn er toepasselijke regels in de UAV en in de betreffende contracten, maar iedereen is ermee geholpen als er algemene richtlijnen gelden, zodat men niet individueel met opdrachtgevers in de slag moet over kosten en boetes.

Consequenties voor projecten

Algemeen

Door de steeds verdergaande aanpak van het corona-virus zullen ook de gevolgen op het uitvoeren van lopende projecten toenemen. Wat die gevolgen voor de uitvoering van een specifiek project zullen zijn, is situatie afhankelijk. Een volledig uitgewerkt actieplan kunnen wij u dan ook helaas niet aanreiken. Wel zijn wij graag bereid aan de hand van uw individuele situatie met u mee te denken. Uw vragen kunt u mailen naar: secretariaat@mkb-infra.nl.

Strekking maatregelen

De (sectoroverstijgende) maatregelen kennen een verschillende strekking, variërend van adviserend bij bepaalde gezondheidsklachten tot opgedragen feitelijke sluiting van gelegenheden. Per geval zal dan ook bekeken moeten worden hoe een maatregel uitpakt voor een in uitvoering zijnd project en wat de consequenties hiervan zijn. De maatregelen die door het kabinet dezer dagen zijn (en mogelijk nog zullen worden afgekondigd) betreffen in elk geval omstandigheden waar – voor al lopende projecten – bij de totstandkoming van de overeenkomst geen rekening mee behoeft te worden gehouden. Die daarmee dus 'in beginsel' niet voor rekening van de aannemer komen.

Aanpak consequenties voor onderhanden werk

Gerealiseerd dient te worden dat we met het corona-virus bij de uitvoering van Infra-projecten in een situatie beland zijn waar opdrachtgever noch opdrachtnemer iets aan kan doen, maar meer nog in een situatie waar opdrachtgever en opdrachtnemer gezamenlijk ook niet 1 2 3 grip op hebben nu dezer dagen maatregelen op nationaal niveau over partijen heen komen. Van belang is dan ook vooral met uw opdrachtgever in de gesprekken te gaan als de maatregelen om en rond de aanpak van het corona-virus consequenties voor het onderhanden werk hebben. Intussen zet MKB INFRA, in samenwerking met de collega-brancheorganisaties, in op het treffen van collectieve voorzieningen vanuit de Rijksoverheid, onder meer daar waar het gaat om collectieve voorzieningen ter dekking van de te lijden schade.

Inventarisatie onderhanden werk

Het is van belang eventuele problemen op uw individuele projecten alvast in kaart te brengen. Op het merendeel van de werkzaamheden van MKB INFRA-leden zullen de UAV 2012 en de UAV-GC 2005 van toepassing zijn. Deze voorwaarden bevatten allerlei bepalingen rond tijdige beschikbaarheid van het bouwterrein, termijnen, overmacht, kostenverhogende omstandigheden, wijziging van wet- en regelgeving en dergelijke.

Mogelijke punten van aandacht

- De navolging van de door de overheid gegeven adviezen met bijbehorende afstemming met en bescherming van uw medewerkers is op dit moment het vertrekpunt;
- Maak per project de kritische factoren en de consequenties van de corona-maatregelen voor het concrete werk inzichtelijk: denk aan beschikbaarheid personeel, materieel, aanvoer bouwstoffen; haalbaarheid van plannings en evt. bijbehorende boetes; in geval van stillegging van werkzaamheden de noodzakelijk te treffen voorzieningen ter voorkoming van schade (beheersmaatregelen) e.d.;
- Blijf gegeven van de voor ieder onverwachte situatie vooraf in gesprek in gesprek: Overleg dus waar mogelijk/nodig met opdrachtgevers, onderaannemers, leveranciers;
- Bespreek mogelijke/noodzakelijke aanpassingen van werkzaamheden/besprekingen, verlenging van termijnen e.d.;
- Communiceer het daadwerkelijk niet kunnen nakomen van contractuele verplichtingen ook schriftelijk;
- Leg eventuele afspraken die u kunt maken voor een ieder helder vast;

Zoals aangegeven menen wij dat het van belang is vooral in gesprek te blijven. Waar nodig is hieronder alvast een algemene voorzet voor schriftelijke communicatie over deze onvoorziene/kostenverhogende omstandigheid gegeven. Vanzelfsprekend helpen wij u graag bij uw individuele contractuele situatie. Bouwrechtelijke problemen zullen uiteraard worden behandeld door mevrouw mr. Meriam de Koning.

Melding onvoorziene/kostenverhogende omstandigheid

Conceptbrief

Aan Opdrachtgever

Betreft: *consequenties maatregelen corona-virus voor project*

Geachte

De maatregelen rond de aanpak van het corona-virus zoals die van overheidswege dezer dagen zijn en mogelijk nog aanvullend worden afgekondigd, hebben grote impact op de bedrijvigheid in ons land; zo ook helaas voor de werkzaamheden van ons bedrijf en meer concreet voor onderhavig project.

Middels deze brief stellen wij u hiervan op de hoogte. Het niet langer inzetbaar en beschikbaar zijn van benodigd personeel en materiaal zal immers tot onverhoopte vertraging met bijbehorende onvoorziene schade als ook tot prijsstijgingen kunnen gaan leiden.

Vanzelfsprekend zullen wij in deze onzekere tijden onze uiterste best doen de negatieve gevolgen voor onderhavig project zo beperkt mogelijk te houden. Wij kunnen echter niet voorkomen dat de naleving van deze - ten tijde van de aanneming van dit project - nog onvoorziene overheidsmaatregelen consequenties [in tijd/geld] zullen gaan hebben.

Graag gaan wij daarvoor dan met u in overleg. Uw vertrouwen erop u over dit moment voldoende geïnformeerd te hebben en zullen u uiteraard van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.

Met vriendelijke groet,

Komende aanbestedingen

Tenslotte nog een algemeen advies voor nog aan te besteden projecten: Aangezien u verondersteld mag worden in elk geval bekend te zijn met de nu al afgekondigde maatregelen kan het stellen van vragen over de consequenties van de perikelen rond het corona-virus voor de betreffende aanbesteding van belang zijn.

Duurzaamheid, Save the date

Nederland streeft naar volledig duurzame energievoorziening, betaalbaar en betrouwbaar voor consumenten en bedrijven. In het jaar 2050 moeten we hier met zijn allen op kunnen rekenen.

Er zijn verschillende manieren om de uitstoot door het gebruik van brandstoffen terug te brengen. Verbeterde aandrijftechnologie in voertuigen bijvoorbeeld, maar ook minder milieubelastende brandstoffen. Om echte stappen te kunnen maken zullen er op alle vlakken andere keuzes gemaakt moeten worden.

Dit betekent dat we als samenleving de komende jaren de overstap moeten gaan maken naar schone en duurzame brandstoffen: brandstoffen waarbij geen CO2 vrijkomt en die niet opraken. Om u op weg te helpen hebben wij GP Groot Infra, bereid gevonden om samen met Future Fuels, Hygro en Mobihy een presentatie te geven over de diverse mogelijkheden en verwachtingen in deze transitie, mede om uw investeringsbeleid op dit gebied te kunnen ondersteunen. Het betreft zowel voorlichting over schone diesel, LNG, Waterstof en elektriciteit

Deze bijeenkomst zal onder voorbehoud van de normalisering van de situatie rondom Corona in de middag van **13 mei gehouden worden vanaf ca 13.30 uur te Veenendaal**.

Houdt deze middag vrij in uw agenda.

Mogelijke asbest in voegenkit riolering

De Nederlandse rioleringsbranche is een onderzoek gestart naar de mogelijke aanwezigheid van asbest in voegenkit van rioolbuizen. Het onderzoek moet waarschijnlijkheid, aard en ernst bepalen. De moffenkit wordt toegepast om riolen waterdicht te verbinden. Vermoedelijk is tussen 1945 en 1983 moffenkit gebruikt die asbest kan bevatten. In latere jaren is asbest niet meer toegepast, ook is in veel gevallen overgegaan op het gebruik van ringen van rubber.

Asbest in voegenkit is hechtgebonden. De kit zit binnen in de rioolverbinding en vormt geen probleem voor de volksgezondheid, zolang er geen asbestvezels vrijkomen in de lucht. Bij werkzaamheden aan de riolering kunnen wel asbestvezels vrijkomen. Met name uit oogpunt van de arbeidsomstandigheden is het voor medewerkers van aannemers en andere bedrijven die werkzaamheden aan de riolering uitvoeren van belang te weten waar deze kit is gebruikt en hoe daarmee om te gaan. De gemeenten of andere beheerders van riolering dragen vanuit hun opdrachtgeverschap verantwoordelijkheid. Omwonenden lopen geen bijzonder gezondheidsrisico.

Onderzoek

Het vaststellen van de aanwezigheid van asbest vindt lokaal plaats. Stichting RIONED (de koepelorganisatie voor stedelijk waterbeheer), de NSTT en een groot aantal betrokken partijen gaan werken aan algemene kennis en richtlijnen.

Door onder meer inventarisatie van uitgevoerde asbestanalyses en literatuuronderzoek wordt gestreefd wij naar een algemeen beeld met welke waarschijnlijkheid, waar, wanneer en welke asbesthoudende kit is gebruikt.

De bedoeling is om aanbevelingen of werkbeschrijvingen op te stellen om arbeidsveilig met asbestkit te kunnen omgaan. Zo mogelijk vindt onderzoek plaats voor het bepalen van de risicoklasse volgens het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Op basis van de bevindingen moeten er handelingsperspectieven komen voor de volgende werkzaamheden:

1. Reiniging van riolen.
 2. Relining van riolen en putten.
 3. Verwijdering van hoofdriolen en aansluitleidingen.
- Waar kan voegenkit zijn gebruikt?**
- Op basis van casuïstiek is nu bekend dat asbesthoudende kit mogelijk aanwezig is in de verbinding van betonnen rioolbuizen met een lengte van 1 meter (zogenoemde meterse buizen), huis- en kolkaansluitingen, aansluitingen van beton en gres op pvc-leidingen, aansluitingen op putten, in kolken tussen onder- en bovenbak en mogelijk ook in bitumenslabben voor gebruik rondom de voeg.

Op dit moment kunt u alleen op basis van monsteranalyses van eigen locaties uitspraken doen over eventuele aanwezigheid, concentratie en soort asbest in voegenkit. Om zo snel mogelijk een landelijk beeld van de locaties en risico's te krijgen, wordt informatie van de rioleringsbeheerders in Nederland verzameld.

In het onderzoek streven we naar het opstellen van een beslisboom voor rioleringsbeheerders voor het selecteren van locaties met (asbesthoudende) voegenkit.

Als u vermoedt dat in uw riolering asbesthoudende kit is gebruikt, zijn twee onderzoeken van belang:

- Asbestinventarisatie conform het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering (Stc. 6-12-2018, 68771) voor antwoord op vragen als: waar is kit aanwezig? Bevat de kit asbest? Welke soort asbest is in welke concentratie? Dit onderzoek laat u uitvoeren door een geaccrediteerd bedrijf.
- Blootstellingsonderzoek om het veiligheidsniveau voor werkenden aan de riolering te bepalen.

Belangrijk is dat we de blootstellingsonderzoeken met elkaar afstemmen voor kwaliteit en efficiëntie. Met het totaalbeeld dat zo ontstaat, kunnen we een landelijk protocol vaststellen. Ook voorkomen we hiermee dat steeds opnieuw onderzoek noodzakelijk is.

Hebt u informatie over feitelijk geconstateerde asbest en over blootstelling in uw riolering? Dan verzoeken we u de uitkomsten van asbestinventarisaties én blootstellingsonderzoeken naar Stichting RIONED te mailen: info@rioned.org. Ook horen we het graag als u van plan bent een blootstellingsonderzoek uit te voeren. Als we deze onderzoeken landelijk coördineren, kunnen we efficiënt en zo spoedig mogelijk helderheid scheppen over veilige werkwijzen.

Voor rioolbuizen van asbestcement is eerder al een aanpak vastgesteld in het zogenoemde rode boekje 'Veilig werken met asbestcementleidingen' in het ondergrondse openbare waterleiding-, gas- en rioolafvalwaternet, daar waar asbestvezels zich in de leidingen zelf (en niet in de kit) bevinden. Deze voorschriften zijn en blijven van toepassing. Wel willen we bekijken in welke mate de voorschriften ook van toepassing kunnen zijn op rioolverbindingen met asbesthoudende kit.

Voorlopige aanbevelingen

Op dit moment kunnen we de volgende voorlopige aanbevelingen geven:

- Beschouw alle riolen en aansluitingen aangelegd tussen 1945 en 1983 als asbestverdacht als u kit aantreft, in elk geval alle meterse buizen (rond en eivormig). Het jaartal 1983 leiden wij af uit de ontwikkeling van de [asbestwetgeving](#). Wellicht kunt u nagaan of u in uw gemeente een eerder jaartal kunt hanteren. Een overzicht van producten en leveranciers vindt u op <https://www.asbestkaart.nl/asbestkaart.html>
- Laat waar mogelijk (asbesthoudende) kit zitten. Eventuele asbest is hechtgebonden. De aanwezigheid op zich is geen probleem, alleen eventuele blootstelling aan asbestvezels via de lucht bij werkzaamheden geeft gezondheidsrisico's. De arbeidsomstandigheden zijn daarbij de bepalende factor. Omwonenden lopen geen bijzonder gezondheidsrisico.
- Constateert u asbesthoudende voegenkit? Ga dan uit van risicoklasse 2, totdat uit blootstellingsonderzoek en een daarop gebaseerde werkwijze anders blijkt.
- Reinigt u een asbestverdacht riool? Laat dan een blootstellingsonderzoek doen om te bepalen of een risicovolle hoeveelheid asbestvezels in de lucht van de riolering uit de put komt. Dit lijkt door de beperkte hoeveelheid (uistekende) voegenkit en het waterige milieu niet waarschijnlijk, maar zonder onderzoek kunt u hiervan niet zomaar uitgaan.
- Bij re-lining kunt u de kit door verhitting soepel maken, waardoor de kit uitvloeit. Ook kunt u naar binnen instekend voegenkit accepteren. De hierdoor onstane 'hobbels en bobbel's zorgen voor een bepaalde onrondheid van de liner, waardoor de sterkte afneemt. Dan moet uit onderzoek blijken tot welke mate de onrondheid acceptabel is. Het effect van de onrondheid op de hydraulische capaciteit is vaak beperkt.
- Voordat u riolen met voegenkit verwijderd, moet u een asbestinventarisatie laten doen conform de asbestregelgeving. Als asbest in de kit is geconstateerd, moet u de betreffende (delen van) riolen conform de geldende regelgeving voor verwijdering van asbesthoudend afval (laten) afvoeren.
- Voer blootstellingsonderzoek uit conform NEN 2991 2015 in samenwerking met een RVA-geaccrediteerd laboratorium.
- Informeer Stichting RIONED over de uitkomsten van asbestinventarisatieonderzoeken via info@rioned.org
- Neem bij het starten van een blootstellingsonderzoek contact op met Stichting RIONED voor afstemming.

Planning

Zodra een landelijke aanpak beschikbaar is of wanneer we ander nieuws over dit onderzoek hebben, krijgt u meer informatie in een nieuw informatiebericht.

Hebt u vragen over het onderzoek naar asbest in voegenkit? Neem dan contact op met [Hugo Gastkemper](#) of [Ton Beenen](#) van Stichting RIONED.